

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA 2023 POD HASŁEM: „ŻYWE DZIEDZICTWO – TRADYCJE OD POKOLEŃ”

Posted on 26 stycznia 2023

W tym roku Europejskie Dni Dziedzictwa będziemy obchodzić pod hasłem „Żywe dziedzictwo – tradycje od pokoleń”. 31. edycja wydarzenia odbędzie się jak zawsze w 2 i 3 weekend września. Narodowy Instytut Dziedzictwa, zaprasza instytucje kultury do włączania się w to największe kulturalne wydarzenie w Europie.

Europejskie Dni Dziedzictwa to największy w Europie projekt społeczno-edukacyjny, którego idea narodziła się w 1985 roku w Granadzie. Polska jest jednym z pięćdziesięciu krajów biorącym udział w akcji, a dołączyła do niej w 1993 roku. Myślą przewodnią tego święta jest angażowanie europejskiej społeczności w opiekę nad dziedzictwem kulturowym, prezentowanie jego różnorodności i wzmacnianie dialogu międzykulturowego.

„Żywe dziedzictwo – tradycje od pokoleń”

Co roku EDD organizowane są pod innym hasłem przewodnim, które łączy wszystkie wydarzenia w kraju. Tegoroczne hasło, wskazane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, związane jest z jubileuszem 20-lecia uchwalenia konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a także 10-leciem Krajowej listy niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Tradycje przekazywane z pokolenia na pokolenie są jednym z najistotniejszych elementów dziedzictwa kulturowego każdej społeczności. To właśnie one spajają je oraz pozwalają trwać w czasie i przestrzeni. Podzielane wartości i idee, otaczanie szacunkiem postaci historycznych czy legendarnych, przekazywane opowieści, sposoby wyrażania się i zachowania gwarantują trwanie więzi społecznej. Podobnie przekazywane „z dziada pradziada” umiejętności, tradycje i wiedza, muzyka, zwyczaje i obrzędy świąteczne, praktyki związane z naturą, czy tradycyjne zachowania dnia codziennego sprawiają, że społeczność żyje i trwa. Chociaż te przejawy dziedzictwa najczęściej kojarzymy z kulturą ludową, regionalną, nie możemy zapomnieć o bogactwie dziedzictwa niematerialnego mieszkańców miast, czy różnych grup etnicznych, religijnych i narodowych zamieszkujących nasz kraj. Żywe dziedzictwo to także umiejętności, dzięki którym otaczające nas zabytki cieszą kunsztem wykonania.

– Przekazywane od pokoleń, twórczo odnawiane przez kolejnych spadkobierców żywe dziedzictwo to fascynujące źródło inspiracji i tożsamości, z którego będziemy czerpać podczas tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa. Narodowy Instytut Dziedzictwa już dziś

proceeds preparations for the annual, 31. edition of the largest cultural event in Europe. Traditionally, in Poland, thanks to the involvement of hundreds of people – local coordinators, institutions and volunteers, over two weekend weeks we will be able to discover new intangible cultural heritage of our country – says dr hab. Katarzyna Zalasńska, director of the National Institute of Heritage.

Niematerialne dziedzictwo wymaga ochrony

Żywe dziedzictwo, ze względu na swoją specyfikę, potrzebuje specjalnej ochrony. Dlatego w październiku 2003 roku, podczas 32. sesji Konferencji Generalnej UNESCO został przyjęty dokument definiujący niematerialne dziedzictwo kulturowe.

W rozumieniu Konwencji UNESCO dziedzictwo niematerialne obejmuje: tradycje i przekazy ustne, w tym język, jako nośnik niematerialnego dziedzictwa kulturowego, sztuki widowiskowe, wiedzę i praktyki dotyczące przyrody i wszechświata, umiejętności związane z rzemiosłem tradycyjnym oraz zwyczaje, rytuały i obrzędy świąteczne. Na listy międzynarodowe mogą być wpisane tylko takie elementy dziedzictwa, które już znajdują się w rejestrze krajowym, który w Polsce powstał 10 lat temu.

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego to spis przejawów żywego dziedzictwa niematerialnego z terenu Polski oraz forma ochrony dziedzictwa kulturowego wynikająca z podpisanej przez Polskę Konwencji UNESCO z 2003 r. w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. [Obecnie na Liście znajdują się 64 wpisy](#). Prowadzi ją Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa.

Weź udział w EDD 2023 i przygotuj wydarzenie związane z historią i zabytkami twojego miejsca

Europejskie Dni Dziedzictwa to największe wydarzenie kulturalno-edukacyjne starego kontynentu. W ubiegłym roku, w całej Europie odbyło się aż 50 000 wydarzeń, z czego ponad 1200 w Polsce. Przez dwa wrześniowe weekendy, ponad 200 000 osób wzięło udział w licznych spotkaniach, prelekcjach i warsztatach poznając historię i kulturę zarówno narodową, jak i regionalną. Nie zabrakło wystaw, koncertów, spacerów, festynów i wielu innych ciekawych wydarzeń. Koordynatorem Europejskich Dni Dziedzictwa w Polsce jest Narodowy Instytut Dziedzictwa, którego jednym z celów jest popularyzacja dziedzictwa kulturowego, edukacja społeczna oraz uwrażliwianie na problematykę ochrony zabytków.

– Europejskie Dni Dziedzictwa cieszą się dużym zainteresowaniem, ponieważ jest to formuła, w której każdy może znaleźć coś dla siebie, niezależnie od zainteresowań czy wieku. Jest to możliwe dzięki wyjątkowemu gronu organizatorów, w którym są zarówno duże muzea, jak i lokalne ośrodki kultury. Zachęcamy do wzięcia udziału w tegorocznej edycji Europejskich Dni Dziedzictwa również nowe podmioty kulturalne. Szczególnie, biblioteki, domy kultury czy organizacje pozarządowe, którym bliska jest troska o nasze wspólne dziedzictwo – mówi dyrektor NID, dr hab. Katarzyna Zalasńska.

Więcej informacji na temat udziału w Europejskich Dniach Dziedzictwa, można znaleźć na stronie edd.nid.pl.

Europejskie Dni Dziedzictwa objęte są patronatem Polskiego Radia S.A.